

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecători - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpatul Babin Vasili și avocatul acestuia Pelin Valeriu, împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 august 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 august 2014, în cauza penală în privința lui

Babin Vasili Valeri,

născut la 09 august 1985, originar din Republica Kazahstan, or. Cimkent, Arîsi, domiciliat pînă la reținere în r-nul Căușeni, s. Săiți, str. Ștefan cel Mare.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 10 iulie 2012 - pînă la 08 august 2013 (instanța de fond);*
- 2. de la 13 septembrie 2013 - pînă la 19 august 2014 (instanța de apel);*
- 3. de la 30 septembrie 2014 - pînă la 20 ianuarie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 august 2013, Babin Vasili a fost condamnat în baza art. 190 alin.(4) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată a fost admisă în principiu.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Babin Vasili la 28 aprilie 2012, aproximativ la ora 15⁰⁰, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord cu Toma Vasili, prin participăție simplă, urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, aflîndu-se la domiciliul cet. Donțu Gh. din mun. Chișinău, com. Trușeni, str. Gr. Ureche 51,

prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de a închiria de la ultimul popi telescopici pentru o perioadă de 10 zile pentru a efectua reparație la domiciliul său, a solicitat și a primit de la Donțu Gheorghe 210 popi telescopici, la prețul de 250 lei bucata, în total în sumă de 52 500 lei, achitându-i suma de 1 700 lei, pe care, i-a încărcat într-un automobil de model „Mercedes Vario” cu n/î C GP 622, care a fost închiriat din timp, după care a dus popii telescopici într-o direcție necunoscută.

Astfel, Babin V. prin acțiunile sale intenționate a comis escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită de două persoane, în proporții mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Cojocari Dumitru în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare. În urma examinării cauzei, inculpatul nu a recunoscut vina și a contribuit activ la elucidarea tuturor circumstanțelor cauzei, care prin intermediul rudelor a contribuit la repararea parțială a prejudiciului părții vătămate, care nu a fost negat de către acesta. Instanța de judecată nu a luat în considerație că de la bun început Babin V. a întocmit la indicația lui Donțu Gh. o recipisă, în care era indicat termenul și condițiile transmiterii stâlpilor telescopici, ceea ce presupune prezența unor relații civile. Despre recipisă Donțu Gh. a declarat la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată, însă a precizat că originalul a fost transmis organului de urmărire penală odată cu depunerea cererii la poliție. La întrebarea din ce motiv s-a adresat la poliție acesta a precizat că a fost îndemnat de cineva din cunoscuți.

Inițial nici un fel de înțelegere prealabilă de a-l deposeda prin înșelăciune pe Donțu Gh. de stâlpii telescopici nu a existat, scopul fiind doar de a-i transmite în chirie contra plată altei persoane. Cu atât mai mult că despre locul aflării stâlpilor, Babin V., după ce aceștia au fost luați de Toma V. nu cunoștea, iar inculpatul fiind dus în eroare de către Toma V., necunoscând intenția ultimului.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 august 2014, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de avocat în numele inculpatului.

5. Instanța de apel a constatat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate a fost confirmată prin ansamblul de probe administrate, astfel că prima instanță just a stabilit starea de fapt și de drept, dând o încadrare juridică corectă acțiunilor acestuia în baza art. 190 alin.(4) Cod penal.

Totodată instanța de apel a apreciat critic afirmațiile inculpatului precum că, nu a existat nici un fel de înțelegere prealabilă de a-l deposeda prin înșelăciune pe Donțu Gh. de stîlpii telescopici, deoarece acestea nu corespund adevărului și sunt depuse de către inculpat în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, precum și sunt combătute de celelalte probe analizate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, demonstrînd astfel vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Anume prin întocmirea recipisei s-a efectuat înșelăciunea de către inculpat în privința părții vătămate, deoarece Donțu Gh. văzînd că se întocmește o recipisă unde sunt indicate date despre inculpat care a primit personal popii electronici, a fost înșelat de către Babin V. și cealaltă persoane referitor la faptul că ei, popi telescopici îi iau în arendă, cu toate că, reieșind din materialele cauzei, instanța de apel a constatat cu certitudine că luînd popii telescopici, atît Babin V., cît și Toma V. nici nu aveau de gînd să-i restituie lui Donțu Gh., ceea ce au făcut în realitate.

Prin urmare, instanța a menționat că, componența de infracțiune a escrocheriei constituie o modalitate a sustragerii bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Se consideră sustragere luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvîrșită în scop acaparator.

Astfel, pentru existența escrocheriei, în modalitatea în care este incriminată inculpatului conform rechizitoriului, s-a constatat doar trecerea unor bunuri din proprietatea victimei Donțu Gh. lui Babin V. în sumă de 52 500 lei, adică 210 popi telescopici ce aparțineau victimei.

La fel, s-a reținut și prezența diminuării reale a patrimoniului părților vătămate ca element obligatoriu al sustragerii ceea ce în cazul escrocheriei urmează ca partea vătămată să transmită bunurile în mod aparent benevol făptuitorului.

Prin urmare bunurile a căror sustragere este incriminată inculpatului au fost transmise benevol de către partea vătămată lui Babin V., care, împreună cu altă persoană, i-a însușit prin înșelăciune.

Instanța de apel a respins argumentele inculpatului și avocatului acestuia care consideră că dauna materială cauzată este mai mică decît cea indicată de către partea vătămată, prezentînd în ședința de judecată careva

facturi fiscale, potrivit cărora prețul popilor telescopici este diferit: unul fiind la prețul de 120 lei, altul de 237,75 lei, altul de 145 lei, sau, partea vătămată Donțu Gh. a declarat că acești popi telescopici i-au fost aduși din Italia, fiecare din ei costînd 300 lei, însă, ținînd cont că au trecut cîțiva ani de cînd i-au fost aduși lui, a indicat prețul de 250 lei, luînd în considerație procentul de amortizare a lor. Mai mult ca atît, Donțu Gh. a comunicat că popii lui erau de dimensiunea de 3,20 m., adică mai mari decît cei indicați în documentele prezentate de apelanți.

Totodată, a considerat că la stabilirea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea comisă, instanța de fond a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvîrșite, că infracțiunea comisă face parte din categoria infracțiunilor grave, de persoana inculpatului, rolul lui la săvîrșirea infracțiunii.

Astfel, prima instanță i-a stabilit inculpatului o pedeapsă la limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 190 alin.(4) Cod penal, reieșind din circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de scopul pedepsei penale, anume de restabilirea echității sociale, corectare a condamnatului, precum și de prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît de către inculpat, cît și de către alte persoane.

6. Împotriva hotărîrilor judecătorești nominalizate au declarat recursuri ordinare inculpatul Babin Vasili și avocatul acestuia Pelin Valeriu, care fără a invoca careva teme de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei hotărîri de achitare. În argumentarea soluției solicitate recurenții au invocat că Babin V. a încheiat un contract cu Donțu Gh., căruia i-a lăsat copia buletinului de identitate, numărul de telefon, iar la primul sunet răspundea el sau părinții lui, astfel, careva dovezi că el s-a eschivat de la întoarcerea datoriei nu sunt, în cazul dat consideră că sunt relații civile. Mai mult ca atît, inculpatul i-a dat o recipisă părții vătămate, iar despre aceasta partea vătămată a declarat atît în cadrul urmăririi penale, cît și în instanța de judecată, precizînd că originalul recipisei a fost transmis organului de urmărire penală odată cu depunerea cererii la poliție. A menționat că nici inițial, nici ulterior, careva înțelegere prealabilă de a-l deposeda prin înșelăciune pe partea vătămată de stîlpii telescopici nu a existat, scopul fiind doar transmiterea în arendă contra plată altei persoane, apoi să le restituie proprietarului. Despre locul aflării popilor, după ce Toma V. le-a luat, inculpatul nu a cunoscut.

Totodată, prejudiciul material care este rolul principal la calificarea infracțiunii alin.(4) al art. 190 Cod penal „în proporții mari”, nu poate fi stabilit din spusele unei persoane cointeresate material, care a înaintat o acțiune civilă. Însăși partea vătămată a declarat că nu dorește ca Babin V. să fie atras la răspundere penală, dar vrea ca să-i fie recuperată paguba. La materialele cauzei nu au fost prezentate careva documente financiare, expertiza merceologică sau să fie interogat un specialist în domeniu, astfel suma din învinuire este expusă nereală. Nu a fost luată în considerație uzura în construcție, iar din declarațiile părții vătămate acesta recunoaște că numai el a exploatat acești popi vre-o doi ani, iar lui i-a transmis popii fratele, care nu se știe când le-a procurat și la ce preț. În instanța de apel au fost prezentate documente contabile cu costul de 145 lei bucata și luînd în considerație suma popilor telescopici sustrase nicidecum nu poate fi calificată ca fiind în proporții mari. Consideră că nu a fost demonstrată escrocheria, deoarece averea a fost transmisă legitim, care nu a fost întoarsă din imposibilitate, din motiv că a fost luată de către altă persoană.

La fel, recurenții nu sunt de acord cu concluzia instanței de apel, care fără careva documente, concluzionează că popii telescopici a lui Donțu Gh. erau de o mărime mai lungi, când ultimul în instanță nici nu a comunicat mărimea lor, necătînd la faptul că potrivit documentelor prezentate se confirmă faptul că costul de 145 lei este costul unei bucăți cu lungimea de 3-4 m., iar o bucată se strînge din cîteva secții, conform standardelor în construcție.

Suplimentar, inculpatul a mai invocat că în acțiunile sale, lipsesc atît semnele obiective, cît și cele subiective ale escrocheriei, deoarece a acționat în limita obligațiilor asumate, fără a induce în eroare pe cineva, bunurile sub formă de stîlpi telescopici au fost luate în baza contractului încheiat, fără a fi deposedat proprietarul prin înșelăciune sau abuz de încredere, aceste bunuri nefiind însușite de către el, fapt ce dovedește lipsa scopului însușirii. Prejudiciul material cauzat l-a recuperat parțial și este de acord ca să-l recupere integral. Nu a avut intenția de deposedare, mai mult ca atît consideră că lipsește metoda însușirii sau a abuzului de încredere.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului, menționînd că recurentul solicită reaprecierea probelor, însă aceasta ține de soluționarea

fondului cauzei de către instanțele de fond și nu poate constitui temei pentru recurs, prin urmare a solicitat respingerea, recursului declarat ca inadmisibil. Referitor la argumentul recurentului că în speță persistă relații civile, a menționat că acestea nu au suport juridic, pe motiv că contravin circumstanțelor cauzei.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de a-l admite, cu casarea hotărîrilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Din textul recursurilor declarate, instanța atestă că, autorii nu au făcut trimitere la vreun temei concret din cele stipulate în art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă Colegiul penal reține că, din textul recursurilor, argumentele invocate se cuprind în temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 8) și 12) Cod de procedură penală - *cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii, iar faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Din conținutul art. 427 Cod de procedură penală rezultă că temeiurile pentru recursul ordinar declarat împotriva deciziei instanței de apel nu pot fi decît de drept, fiind determinate expres de lege.

Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material. Chestiunea dacă fapta este constatată conform legii este un temei de drept, deoarece privește încadrarea juridică dată faptei săvîrșite, astfel ea cade în controlul instanței de recurs pentru care fapta nu poate fi privită ca stabilită, atunci cînd se constată ilegalități. Temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Prevederile art. 113 Cod penal, stipulează că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Colegiul penal menționează că, potrivit rechizitoriului Babin Vasili a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită de două persoane, în proporții mari.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că la calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (4) Cod penal - *“săvârșirea infracțiunii în proporții mari”*, instanțele de fond și apel au admis eroare de fapt, și anume discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține, urmată de o încadrare juridică greșită, din care considerente hotărârile nominalizate urmează a fi casate în această parte.

După cum rezultă din materialele cauzei, instanța de fond, verificând și apreciind probele administrate în cauză, și anume declarațiile părții vătămate Donțu Gh., a martorilor Bordei I., Donțu R., a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în prevederile art. 190 alin.(4) Cod penal, Babin V. fiind condamnat la 7 ani închisoare, pentru comiterea escrocheriei, unde cert s-a stabilit că acesta prin înșelăciune a însușit bunurile materiale în sumă de 52 500 lei.

Sentința atacată de către avocatul Cojocaru D. în numele inculpatului Babin V. a fost menținută de instanța de apel, prin decizia sa, din 19 august 2014.

La acest capitol instanța de recurs atestă că, calificativul prevăzut la art.190 alin.(4) Cod penal *„săvârșirea infracțiunii în proporții mari”*, ca și oricare element constitutiv al laturii obiective a infracțiunii imputate persoanei și puse sub învinuire, urmează a fi demonstrat cu probe suficiente și convingătoare că s-a comis anume această infracțiune.

Potrivit sentinței, volumul prejudiciului material cauzat constituie 52 500 lei.

Proporțiile, inclusiv a *daunei în proporții mari*, se apreciază în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (1) Cod penal, *potrivit căruia valoarea bunurilor sustrate, care la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 2500 unități convenționale de amendă*. Alin.(2) stipulează că, caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerație valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute de ea, alte circumstanțe care influențează

esențial starea materială a victimei.

Criteriile sus-menționate, în cazul în care a avut loc o infracțiune de sustragere a bunurilor, urmează a fi cercetate și demonstrate prin probe care să fie în concordanță cu art. 93-94 Cod de procedură penală, probe care trebuie descrise atât în rechizitoriu, cât și în hotărârile judecătorești.

Instanța de fond condamnându-l pe Babin Vasili pentru săvârșirea infracțiunii de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune săvârșită de două persoane, în proporții mari, după cum rezultă din sentință, nu a constatat și argumentat în baza căror probe ori documente a ajuns la concluzia că părții vătămate i-a fost cauzată o daună în proporții mari, în sumă de 52 500 lei, care criterii din cele enumerate în art.126 Cod penal sînt prezente și confirmă această concluzie.

Prin urmare, instanțele judecătorești și-au întemeiat concluzia de condamnare a lui Babin V. reeșind doar din declarațiile părții vătămate Donțu Gh. care a declarat că inculpatul a însușit prin înșelăciune 210 popi telescopici, la prețul de 250 lei – bucata, astfel cauzându-i un prejudiciu în sumă totală de 52 500 lei.

Instanța de apel, verificînd legalitatea și temeinicia sentinței, nu a ținut seama că în afară de declarațiile părții vătămate, în cadrul ședinței instanței de apel din 10 iunie 2014 de către avocatul inculpatului Pelin V. au fost prezentate mai multe xerocopii de facturi și anume, nr. 198 din 16.12., nr.FB4994728 din 28.11.2013, nr. 916 din 11.12.2013 și nr.3270 din 10.12.2013, în care sunt menționate prețul unitar al popilor telescopici pe perioada anului 2013, probe care ar elucida criteriile cuprinse în norma art. 126 CP.

Astfel, Colegiul penal constată că au fost prezentate date și anume xerocopii ale facturilor fiscale, privind costul popilor telescopici asemănătoare cu cele care au fost însușite de către Babin V., și anume:

- suportul telescopic în factura fiscală nr. FB4994728 din 28.11.2013 fiind la prețul de 120,83 lei, în factura fiscală nr. 916 din 11.12.2013 – 145 lei, în factura fiscală nr. 3270 din 10.12.2013 este indicat și lungimea popului telescopic 200/360 la prețul de 237,75 lei și în factura nr. 198 din 16 decembrie suportul fiind de 3 metri la prețul de 145 lei.

Necătînd la faptul că de către avocatul inculpatului în cadrul ședinței instanței de apel au fost prezentate facturi fiscale privind prețul popilor telescopici, instanța de apel, în circumstanțele enunțate a ajuns la concluzia că, instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului.

Totodată, Colegiul penal constată că, instanța de apel neîntemeiat a respins argumentele apelantului, care a considerat că dauna materială cauzată este mai mica decât cea indicată de către partea vătămată Donțu Gh. care fiind argumentată prin faptul că, *„prezentînd în ședința instanței de apel cîteva facturi fiscale, din care se vede că prețul popilor telescopici este diferit: unul este la prețul de 120 lei, altul la prețul de 237,75 lei, altul de 145 lei, or, partea vătămată Donțu Gh. a declarat că acești popi telescopici i-au fost aduși din Italia, fiecare din ei costînd 300 lei, însă, ținînd cont că au trecut cîteva ani de cînd i-au fost aduși lui, a indicat prețul de 250 lei, luînd în considerație procentul de amortizare a lor. Mai mult ca atît, Donțu Gh. a declarat că popii lui erau de dimensiunea de 3,20 metri, adică mai mari decât cei indicați în documentele prezentate de apelanți”*.

În atare circumstanțe, se reține că instanța de apel a efectuat o motivare denaturată, neluînd în considerație că potrivit explicației date prin Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28.06.2004 *„Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”* cu modificările și completările din 22.12.2014, la pct. 21 este menționat că, valoarea bunurilor sustrase ca semn calificativ al componenței de infracțiune, care prevede răspunderea pentru sustragere, se determină conform art. 126 Cod penal.

Valoarea bunului sustras poate fi stabilită și de către partea vătămată. În cazul în care apar obiecții asupra valorii bunului sustras stabilită de către partea vătămată, prețul acestuia poate fi stabilit în baza unui raport de expertiză.

Atunci cînd bunul sustras lipsește și nu poate fi stabilită valoarea acestuia printr-un raport de expertiză, valoarea bunului se stabilește ținînd cont de prețurile libere de piață a bunului similar celui sustras la momentul comiterii faptei.

Este necesar de luat în considerație că, chiar dacă aprecierea subiectivă de către victimă este importantă la stabilirea caracterului daunei cauzate, aceasta nu trebuie să influențeze asupra regulii că prin sustragere poate fi cauzat doar un prejudiciu patrimonial efectiv. Deaceea, nu trebuie confundat modul de determinare a prejudiciului patrimonial cu caracterul acestui prejudiciu.

Din materialele cauzei, Colegiul penal reține că partea vătămată Donțu Gh. fiind audiat în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond și apel a declarat că, *„la momentul comiterii infracțiunii popii telescopici erau la prețul de 250 lei bucata, popii telescopici i-a procurat cu 2-3 ani înainte de a-i transmite lui*

Babin V.” astfel, prejudiciul cauzat victimei a fost apreciat din declarațiile acestuia, iar bunurile tranmise inculpatului în anul 2012, care ulterior au fost însușite de către ultimul, instanța constată că erau uzate, deoarece însăși partea vătămată menționează că „popii erau în stare bună, dar au mai fost transmise mai înainte și unui cumătru”, însă careva raport de expertiză, privind valoarea bunurilor sustrase la materialele cauzei lipsesc.

La materialele cauzei este anexată xerocopia facturii nr. 3270 din 10.12.2013, unde este indicată costul unui pop telescopic similar celor sustrase de la partea vătămată, avînd aceeași dimensiune – 3,60 metri.

Instanța de recurs constată că, luînd la baza stabilirii valorii daunei materiale xerocopia facturii nr. 3270 din 10.12.2013 (f.d.165) în care prețul popului telescopic cu lungimea de 200/360 fiind cel mai mare de 237,75 lei bucata X 210 popi telescopici = 49,927,5 lei, suma totală a bunurilor sustrase, nu depășește 2500 unități convenționale de amendă și care potrivit art. 126 Cod penal, nu poate fi calificată ca fiind în proporții mari.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanțele judecătorești greșit au calificat acțiunile inculpatului în baza art.190 alin.(4) Cod penal – escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune săvîrșită de două persoane, în proporții mari, de rînd ce nu au fost prezentate probe ce ar dovedi cauzarea părții vătămate a daunei în proporții mari.

În situația de fapt stabilită, Colegiul penal conchide că acțiunile inculpatului Babin V. urmează a fi încadrate în art.190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, ca escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvîrșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Deoarece în prezenta speță nu este demonstrată agravanta infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal și anume „cauzarea de daune în proporții mari”, instanța de recurs consideră că, faptei săvîrșite de către inculpat, instanțele de fond și apel i-au dat o încadrare juridică greșită, fiind prezent temeiul de casare stipulat în pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Colegiul penal atestă că, nerecunoașterea vinei de către inculpat în comiterea faptei prejudiciabile nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce în cauză au fost prezentate probe certe ce confirmă faptul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune de către inculpat.

Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, menționăm, **echitabilă**, în limitele sancțiunii legii în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art.90 Cod penal, în cazul în care nu sunt impedimente.

În sensul art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, avînd drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea condamnaților, cît și din partea altor persoane.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

În cazul săvîrșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvîrșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvîrșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvîrșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vîrsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seamă la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, față de cele comise, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului, străduința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau a repara paguba cauzată, comportarea sinceră în cursul procesului.

Ținînd cont de aceste împrejurări, avînd în vedere atît principiul prevăzut în art. 4 Cod penal – umanismul legii penale, cît și prevederile art. 61 alin.(2) Cod penal, Colegiul penal ține seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost judecat, că prejudiciul cauzat a fost parțial restituit, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca Babin Vasili să execute pedeapsa stabilită, și va aplica prevederile art. 90 Cod penal, cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei pe un termen de probă, deoarece careva interdicții la aplicarea art. 90 Cod penal nu sunt, din care motive consideră oportună aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal.

O altă măsură de pedeapsă mai blîndă (amenda) prevăzută de sancțiunea art. 190 alin.(2) Cod penal în privința lui Babin V. nu poate fi aplicată, ținînd cont de persoana celui vinovat și consecințele infracțiunii.

Totodată, Colegiul penal, luînd în considerație că instanțele judecătorești în privința inculpatului nu au aplicat pedeapsa complementară – *privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate*, care este obligatorie, precum și ținînd cont de prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, care stipulează că, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului, instanța nu va discuta aplicarea pedepsei complementare în privința lui Babin V., deoarece procurorul sau partea vătămată nu au contestat hotărîrile judecătorești.

Din aceste considerente, recursurile ordinare declarate vor fi admise, cu casarea parțială a sentinței instanței de fond și deciziei instanței de apel, în

latura penală, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care Babin Vasili urmează a fi condamnat în baza art.190 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, la închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de inculpatul Babin Vasili și avocatul acestuia Pelin Valeriu, casează parțial, sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 august 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 19 august 2014, în latura penală, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, după cum urmează.

Babin Vasili se condamnă în baza art. 190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 (patru) ani.

Babin Vasili urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărîri judecătorești.

În rest, dispozițiile hotărîrilor atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 03 februarie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru